

NIEUWE UITGAVEN

De Groene omgeving

In dit letterlijk en figuurlijk grote werk van Arie Koster wordt in woord en prachtige beelden (ruim 200 foto's) inzicht gegeven in de grote verscheidenheid van vormen van natuur in de directe woonomgeving. De schrijver wil op zijn zo langzamerhand bekend geworden eigen wijze de lezer meer oog laten krijgen voor met name terreintypen die door het gebruik door de mens zijn ontstaan.

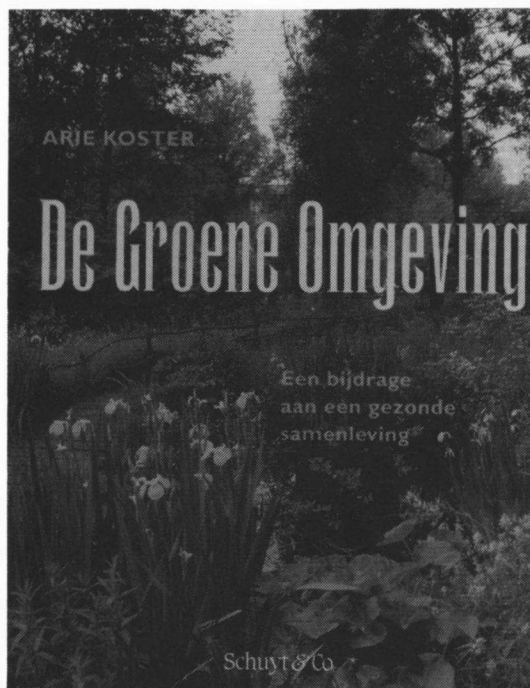
Met het noemen van een klein aantal van de terreinen die aan de orde komen, mag duidelijk zijn dat een ieder zich aangesproken zal voelen bij het lezen van dit boek: heemtuinen, wijkparken, kantoortuinen, begraafplaatsen, forten en vestingwerken, puin in de tuin, spoorwegterreinen en andere industriële landschappen, enzovoorts.

Over het gebruik van het boek zegt Arie Koster zelf: "Dit boek is zo samengesteld dat de tekst ook zonder de foto's goed te volgen is. De hoofdstukken kunnen dan ook steeds afzonderlijk worden gelezen. Door de opzet zijn herhalingen niet altijd te voorkomen. De foto's zelf zijn zo gerangschikt, vormgegeven en van begeleidende tekst voorzien, dat ze op zichzelf al voldoende stof bevatten waarover kan worden nagedacht"

Voor degenen die ook praktisch bezig zijn of willen zijn, in eigen tuin of beroepsmatig, met het kansen geven aan alles wat van nature kan groeien, bieden de ervaringen van de schrijver wat betreft gebruiks- en beheersaspecten een schat aan informatie. Een belangrijke ingang tot dit boek is het feit dat voorbeelden van natuurlijker beheer zijn bijeengebracht vanuit geheel Nederland, zodat elke lezer wel een voor hem bekende plek zal aantreffen.

Met de ondertitel van het boek: 'een bijdrage aan een gezonde samenleving' geeft Arie Koster het eigenlijke doel van zijn werk aan. Hij legt hier het verband tussen natuurontwikkeling en gezondheid. Dit wordt ondersteund door één van de inleiders, W.G. van Arkel, voorzitter van de Landelijke Vereniging van GGD-'s.

In het voorwoord karakteriseert inleider Prof.Dr. P. Zonderwijk Kosters werk als volgt: "Het is een boek vol persoonlijke ervaring en met de uitgesproken visie van Koster. Zijn leven lang heeft hij opgelet, zich beurtelings ergerend aan situaties, en dan weer blij gestemd over nieuwe perspectieven die zich voor hem openden op het gebied van meer natuurlijk groen in allerlei vormen van de woonomgeving. Door zijn eigen historische verhaal legt de auteur met klem de nadruk op de omstandigheden die hem niet zinnen. Zo is er zijns inziens gemiddeld nog te weinig inzicht in wat zou kunnen helpen om een breed publiek dichter bij de natuur te brengen, zich over allerlei processen te laten verwonderen en er vragen over te stellen. En dat laatste is nu juist Kosters bedoeling. Hij weet waarover hij spreekt en is met deze zaak dag en nacht bezig en wil ook anderen in dit gesprek betrekken".

De Groene Omgeving biedt wat dit betreft zoveel toegankelijke gespreksstof, dat Arie Koster door het schrijven van dit boek naar mijn verwachting bij vele lezers in dit streven zal slagen.

De Groene Omgeving, Arie Koster. Uitgeverij Schuyt & Co, Haarlem. ISBN 90-6097-377-1, winkelprijs f 79,50.

Piet Braam

De kerkuil

Onlangs is het boek "De Kerkuil" uitgekomen. Het is een weergave van het jarenlange onderzoek dat Johan de Jong en anderen hebben gedaan naar de leefomstandigheden en de biologie van de Kerkuil. Het boek geeft een overzicht van de tot nu toe verzamelde informatie over leef- en voedingsgewoonten, voortplanting, ontwikkeling van ei tot volwassen uil, verspreiding en veranderingen in de populaties in Nederland, België en Europa. Uitgebreid wordt aandacht besteed aan beschermingsmogelijkheden voor de kerkuil en aan de werkgroepen in Nederland die zich voor de bescherming inzetten.

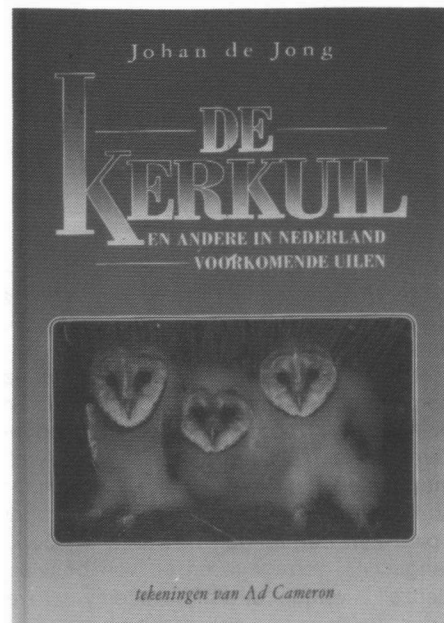
Hoewel geprobeerd is de informatie ook voor leken toegankelijk te houden, zullen sommigen toch afhaken bij 'zware' hoofdstukken als 'Verplaatsingen, populatieopbouw, de kerkuil bedreigd en aantalsontwikkelingen'. Voor anderen, waaronder ikzelf, geven de vele feiten en onderzoeksresultaten juist een extra betekenis aan het boek. Frappant was dat ik de gegevens over aantallen verkeersslachtoffers al direct kon gebruiken in een rapport.

Waarom ook andere uilen in het kort zijn behandeld, is mij niet geheel duidelijk. Ik zie het maar als een extraatje voor één prijs, welkom in een tijd van denivellering. Het boek ziet er aardig uit maar kon beter. De opmaak vindt ik aan de matige kant. Het gekozen lettertype oogt ouderwets en is onrustig bij het lezen. De brede marge langs de rand van het papier, af en toe bezet door een uitspringende foto, tabel of grafiek, vindt ik niet goed gekozen. De illustraties van Ad Cameron zijn mooi, maar helaas beperkt tot enkele onderwerpen. Verrassend zijn de tekeningen van de verschillende soorten veren van de kerkuil.

Hoe het ook zij, inhoudelijk is het een prima boek en daar gaat het om. Voor wie in één klap alles wil weten over de kerkuil (waar anderen tientallen jaren over gedaan hebben om te verzamelen) is dit boek geknipt. Iedereen kenner van deze prachtige vogel, en zo hoort het ook!

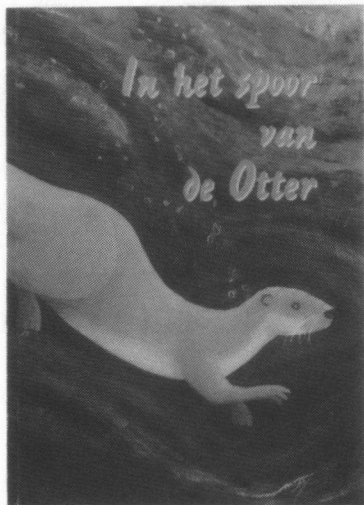
Johan de Jong: De Kerkuil. Uitgeverij de Friese Pers, Leeuwarden. ISBN 90-330-1060-7, winkelprijs f 32,50.

Freek Nijland

In het spoor van de otter

Het boekje 'In het spoor van de Otter' kan als jubileumuitgave worden gezien van de 10 jaar bestaande Stichting Otterstation Nederland (SON), initiatiefnemer van het Otterpark AQUALUTRA bij Leeuwarden. Het verhaalt kort hoe de belangstelling van de schrijver voor otters ontstond en hoe het werken met de otters was. Er wordt veel

belangwekkende algemene informatie gegeven over de otter, soorten en verspreiding over de wereld, manier van voortbeweging, uiterlijk, voedsel, leefgebied en leefwijze. Aan de orde komt ook de historie en de verandering voor de otter in Nederland: vroeger vogelvrij als concurrent van vissers en om zijn pels, tot 1954, daarna bedreigd door milieufactoren (o.a. versnippering van leefgebieden), verkeer en met name fuiken(!) tot het uitsterven in 1988 een feit was.

Een hoofdstuk is gewijd aan de Stichting Otterstation Nederland, met het daar ontstane 'Herstelplan Leefgebieden Otter' met het Otterpark Aqualutra als resultaat. Er wordt een uitgebreid overzicht gegeven van de flora en fauna van het park met veel foto's. Er is meer te zien dan alleen otters, er is een zoetwatermilieu gecreëerd in al zijn verscheidenheid.

Tenslotte wordt aandacht besteed aan de toekomst van het zoetwatermilieu: het beleid tot herstel hiervan, nationaal en internationaal (de natte ecologische hoofdstructuur) zodat wat de SON betreft de otter weer teruggezet zal kunnen worden.

Ik vond het een prettig leesbaar boek met veel foto's. Het is niet een droge opsomming van feitelijkheden. Door het hele boek is een betrokkenheid te voelen met de otter en zijn milieu. Ook als lezer wordt je aangesproken, bijvoorbeeld door de slotzin (ingekort): Wat is er nou mooier dan dat u opeens oog in oog komt te staan met een otter....

Jammer is, dat de vele foto's niet altijd even goed uit de verf komen. Een logisch vervolg op het lezen van het boek lijkt een bezoek aan Aqualutra.

In het spoor van de Otter, Addy de Jongh, uitgave Otterpark Aqua Lutra / Interboek, Leeuwarden 1995, prijs f 29,50.

Joke de Rover